

Zoologické zhodnocení Náplavky Libčice nad Vltavou

Doc. RNDr. Petr Musil, PhD.

p.musil@post.cz

*katedra ekologie Fakulta životního prostředí ČZU v Praze, Kamýcká 129, Praha 6 -Suchdol, 165 21
Tyršova 845, Libčice nad Vltavou, 252 66*

1. Použité údaje a metodika

Zpracování biologického, resp. zoologického zhodnocení v souvislosti s uvažovaným projektem Náplavka Libčice (zpracovatel: *Dipl.-Ing. Till Rehwald, Charlese de Gaula, 160 00, Praha 6*) bylo zadáno v říjnu 2025, tedy prakticky na samém konci vegetační sezóny či reprodukčního období většiny druhů živočichů. Z tohoto důvodu nebyl prováděn speciální průzkum v aktuální vegetační/reprodukční sezóně, ale bylo vycházeno z následujících podkladů:

- zoologická pozorování autora zhodnocení v lokalitě Libčické náplavky a v širším okolí
- výsledky Mapování hnízdního rozšíření ptáků v ČR ze širšího okolí Libčic nad Vltavou v letech 2001-03 a 2014-17 (ŠTASTNÝ et al. 2006, 2021), aktualizované podle autorových pozorování v letech 2004-25.
- Výsledky sčítání vodních ptáků ze zimních sezón (listopad–březen) 2003/04 až 2025/(26) včetně výsledků lednového Mezinárodního sčítání vodních ptáků (International Waterbird Census, IWC) v letech 1966–2026 na Vltavě v úseku Roztoky nad Vltavou - Kralupy nad Vltavou (říční úsek/lokalita IWC č.34024) zahrnující i lokalitu Libčické náplavky (viz např. www.waterbirdmonitoring.cz , www.waterbirmonitoring.info, Musil et al. 2022).

Zoologické zhodnocení bylo zpracováno nejen s cílem zachytit druhy přímo žijící (hnízdící nebo zimující) na zájmové lokalitě Libčická náplavka, ale i druhy žijící v širším okolí lokality, které mohou tuto lokalitu využívat pouze přechodně (například při sběru potravy).

2. Stručné zhodnocení současného stavu lokality

Náplavka Libčice nad Vltavou se nachází na levém břehu řeky Vltavy na severozápadním okraji Libčic, v těsném sousedství železniční trati č. 091 Praha – Kralupy nad Vltavou a výrobního areálu bývalé šroubárny. Současný územní plán z roku 1997, s poslední 6. změnou z roku 2018, definuje plochu náplavky jako SR- sportovní a rekreační plochy.

V současné době je tato lokalita zarostlá převážně typickou ruderální vegetací.

Záměr se nachází mimo zvláště chráněná území přírody a krajiny. Nejbližšími ZCHÚ jsou Přírodní rezervace Máslovická stráň a Národní přírodní rezervace Větrušické rokle, jejíž hranice se nacházejí cca 250 m od lokality Libčická náplavka. Uvedená zvláště chráněná území přírody nebudou plánovaným projektem Náplavka Libčice dotčeny.

Zájmová lokalita se nachází v nivě řeky Vltavy, která se dle §3 zák.č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, chápe jako Významný krajinný prvek (VKP).

Řeka Vltava je osou nadregionálního biokoridoru územního systému ekologické stability (ÚSES). Vltavské údolí mezi Roztokami u Prahy a Libčicemi nad Vltavou tvoří nadregionální biocentrum č. 2001 Údolí Vltavy (Šárka, Roztoky, Větrušice).

Údolí Vltavy včetně jeho skalnatých svahů na pravém břehu řeky bylo v úseku mezi Roztokami u Prahy a Kralupy nad Vltavou vyhlášeno přírodním parkem Dolní Povltaví. Záměr projektu Náplavka Libčice náplavky není v rozporu s posláním přírodního parku.

3. Přehled hnízdících druhů ptáků nebo ptačích druhů vyskytujících se v hnízdním období

Na základě výsledků Mapování hnízdního rozšíření ptáků v ČR ze širšího okolí Libčic nad Vltavou v letech 2001–03 a 2014–17 (ŠTASTNÝ *et al.* 2006, 2021), aktualizované podle autorových pozorování v letech 2004–25 bylo v mapovacích kvadrátech č. 5752 a 5852 zjištěno celkem 132 druhů ptáků.

V tomto kvadrátu byly získávány veškeré údaje o jednotlivých druzích ptáků, které byly klasifikovány podle průkaznosti jejich hnízdění (podrobněji viz dále). V dalším zhodnocení byly podle metodiky Mapování hnízdního rozšíření ptáků jednotlivé druhy klasifikovány jako druhy s **možným hnízděním** a druhy **pravděpodobně nebo prokazatelně hnízdící**. U druhů pravděpodobně nebo prokazatelně hnízdících byly zvláště vyčleněny druhy, které se v současné době vyskytují přímo v zájmové lokalitě nebo se po realizaci projektu Náplavka Libčice mohou v této lokalitě zdržovat v hnízdní době, a to jak jako přímo hnízdící nebo zaletující za potravou z blízkých hnízdišť.

U jednotlivých druhů ptáků je v následujících přehledech uveden i jejich ochranný statut, a to jejich zařazení do přílohy Směrnice Evropské rady o ptácích (Birds Directive 79/409/EEC), přijaté v dubnu 1979. Označené druhy (označeny 1 ve sloupci **Bird Dir**) jsou uvedeny v Příloze 1 jako *druhy vyžadující zvláštní ochranná opatření*, týkající se jejich stanovišť, s cílem zajistit jejich přežití - blíže viz Hudec *et al.* (1999):

Dále je uvedena ochrana ze zákona o **Ochráně přírody a krajiny** č. 114/1992 Sb., resp. zákona č. 218/2004 a jeho prováděcí vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb. Uvedeny jsou (ve sloupci **Z 114**) jsou uvedeny kategorie ochrany jednotlivých zjištěných druhů (*O* – *ohrožený druh*, *SO* – *silně ohrožený druh*, *KO* – *kriticky ohrožený*) – blíže viz Hudec *et al.* (1999).

V dále uvedených přehledech je také uvedena kategorizace druhů ptáků podle jejich ekologických nároků, tj. hlavního typu prostředí, které v našich podmínkách využívají v hnízdní době, tedy v době stavby hnízda, inkubace snůšky a péče o mláďata (Hudec 1983, 1994, 2005). Rozlišeny byly 4 základní typy **habitatu**: (1) *lesní*, (2) *polní* (druhy otevřené krajiny), (3) *vodní* (druhy vázané na vodní a mokřadní biotopy) a (4) *urbánní* (druhy vázané na urbánní biotopy, popř. soliterní lidská sídla).

3.1. Druhy s možným hnízděním

V mapovacích kvadrátech č. 5752 a 5852 bylo zjištěno při mapování hnízdního rozšíření ptáků (ŠTASTNÝ *et al.* 2006, 2021) celkem 14 druhů, s možným hnízděním, tj.:

- Druh pozorovaný v době hnízdění a ve vhodném hnízdním prostředí.
- Zpívající samec v hnízdním období nebo jiné hlasy související s hnízděním.

Přehled druhů s možným hnízděním kvadrátech č. 5752 a 5852:

Druh	Bird Dir	Z 114	Habitat
<i>Phalacrocorax carbo</i>	Kormorán velký		vodní
<i>Aythya ferina</i>	Polák velký		vodní
<i>Milvus migrans</i>	Luňák hnědý	1 KO	lesní
<i>Milvus milvus</i>	Luňák červený	1	lesní
<i>Rallus aquaticus</i>	Chřástal vodní	SO	vodní
<i>Crex crex</i>	Chřástal polní	1 SO	vodní
<i>Athene noctua</i>	Sýček obecný	SO	polní
<i>Dendrocopos medius</i>	Strakapoud prostřední	1	lesní
<i>Lullula arborea</i>	Skřivan lesní	1	lesní
<i>Anthus pratensis</i>	Linduška luční		vodní
<i>Oenanthe oenanthe</i>	Bělořit šedý	SO	polní
<i>Sylvia nisoria</i>	Pěnice vlašská	1 SO	polní
<i>Carduelis flammea</i>	Čečetka zimní		polní
<i>Emberiza hortulana</i>	Strnad zahradní		polní

Tyto druhy se vyskytují poměrně vzácně v širším okolí Libčic nad Vltavou a jejich výskyt v hnízdní době na lokalitě Libčické náplavky je málo pravděpodobný až nepravděpodobný. Pouze 2 druhy (kormorán velký a polák velký) mohou tuto lokalitu využívat v mimohnízdní době (viz dále). V hnízdní době by však tyto druhy neměly být nijak dotčeny plánovanými akcemi v souvislosti s projektem Náplavka Libčice nad Vltavou.

3.2. Druhy s pravděpodobným nebo prokázaným hnízděním

V mapovacích kvadrátech č. 5752 a 5852 (širší okolí Libčic nad Vltavou) bylo zjištěno při mapování hnízdního rozšíření ptáků (ŠTASTNÝ *et al.* 2006,2021) a při dalších zoologických průzkumech autora tohoto zhodnocení v letech 2004–10 celkem 118 druhů, s pravděpodobným nebo prokázaným hnízděním.

Tyto kategorie zahrnují projevy související s obhajobou teritoria nebo s vlastním hnízděním:

Pravděpodobné hnízdění:

- Pozorování páru ve vhodném hnízdním prostředí.
- Pozorování obhajoby teritoria (např. zpěv).
- Pozorování toku, imponování nebo páření.
- Hledání pravděpodobných hnízdíšť.
- Přítomnost hnízdních nažin u starých ptáků.
- Vzrušené chování a varování starých ptáků.
- Pozorování starých ptáků při tvorbě nového hnízda nebo dlabání dutiny.

Prokázané hnízdění

- Odpoutávání pozornosti od hnízda, či zbytků vajec.
- Nález použitého hnízda, či zbytků vajec.
- Nález čerstvě vylétaných mláďat.
- Pozorování starých ptáků za okolností nasvědčujících přítomnosti hnízda
- Pozorování starých ptáků při přinášení potravy a odnášení trusu.
- Nález hnízda s vejci.
- Nález hnízda s živými mláďaty.

3.2.1. Přehled druhů s pravděpodobným či prokázaným hnízděním v kvadrátech 5752 a 5852, u nichž nelze předpokládat pravidelný výskyt v hnízdní době na Libčické náplavce.

Druh		Bird Dir	Z 114	Habitat
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Potápka malá		O	vodní
<i>Podiceps cristatus</i>	Potápka roháč		O	vodní
<i>Pernis apivorus</i>	Včelojed lesní	1		lesní
<i>Circus aeruginosus</i>	Moták pochop	1	0	vodní
<i>Circus cyaneus</i>	Moták pilich	1	SO	lesní
<i>Sokol stěhovaný</i>	Falco peregrinus	4	KO	lesní
<i>Perdix perdix</i>	Koroptev polní		O	polní
<i>Coturnix coturnix</i>	Křepelka polní		SO	polní
<i>Fulica atra</i>	Lyska černá			vodní
<i>Vanellus vanellus</i>	Čejka chocholatá			vodní
<i>Cuculus canorus</i>	Kukačka obecná			lesní
<i>Tyto alba</i>	Sova pálená			polní
<i>Merops apiaster</i>	Vlha pestrá			polní
<i>Galerida cristata</i>	Chocholouš obecný			polní
<i>Alauda arvensis</i>	Skřivan polní			polní
<i>Anthus trivialis</i>	Linduška lesní			lesní
<i>Motacilla flava</i>	Konipas luční		SO	vodní
<i>Saxicola rubetra</i>	Bramborníček hnědý		O	vodní
<i>Turdus pilaris</i>	Drozd kvičala			lesní
<i>Turdus viscivorus</i>	Drozd brávník			lesní
<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	Rákosník obecný			vodní
<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Rákosník velký			vodní
<i>Ficedula albicollis</i>	Lejsek bělokrký	1		lesní
<i>Ficedula hypoleuca</i>	Lejsek černohlavý	1		lesní
<i>Lanius excubitor</i>	Žuhák šedý			polní
<i>Oriolus oriolus</i>	Žluva hajní			lesní
<i>Corvus monedula</i>	Kavka obecná			polní
<i>Corvus frugilegus</i>	Havran polní			polní
<i>Corvus corone corone</i>	Vrána obecná černá			polní
<i>Corvus corone cornix</i>	Vrána obecná šedá			polní
<i>Carduelis spinus</i>	Čížek lesní			lesní
<i>Loxia curvirostra</i>	Křivka obecná			lesní
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Hýl obecný			lesní
<i>Emberiza schoeniclus</i>	Strnad rákosní			vodní
<i>Miliaria calandra</i>	Strnad luční		KO	polní

Z celkem 118 druhů s pravděpodobným nebo prokázaným hnízděním v mapovacích kvadrátech č. 5752 a 5852 nelze u 35 druhů předpokládat pravidelný výskyt v hnízdní době na lokalitě Náplavka Libčice nad Vltavou. Z těchto druhů, celkem 3 druhů (potápka malá, potápka roháč, lyska černá) využívá Vltavu v Libčicích nad Vltavou jako svoje zimoviště a vyskytují se zde pravidelně v mimohnízdní době. V době hnízdění jsou však vázány na jiné lokality a jejich hnízdění by tedy nemělo být nijak ovlivněno plánovanými akcemi v souvislosti s projektem náplavka Libčice nad Vltavou.

3.2.2. Přehled druhů s pravděpodobným či prokázaným hnízděním v kvadrátech č. 5752 a 5852, u nichž lze předpokládat pravidelný výskyt v hnízdní době na Libčické náplavce:

Druh	Bird Dir	Z 114	Habitat
<i>Cygnus olor</i>	Labuť velká		vodní
<i>Alopochen aegyptiaca</i>	Husice nilská		
<i>Anas platyrhynchos</i>	Kachna divoká		vodní
<i>Aythya fuligula</i>	Polák chocholačka		vodní
<i>Mergus merganser</i>	Morčák velký	KO	vodní
<i>Ardea cinerea</i>	Volavka popelavá		vodní
<i>Accipiter gentilis</i>	Jestřáb lesní	1	O lesní
<i>Accipiter nisus</i>	Krahujec obecný	1	SO lesní
<i>Buteo buteo</i>	Káně lesní		lesní
<i>Falco tinnunculus</i>	Poštolka obecná		polní
<i>Phasianus colchicus</i>	Bažant obecný		polní
<i>Gallinula chloropus</i>	Slípka zelenonohá		vodní
<i>Charadrius dubius</i>	Kulík říční		vodní
<i>Larus ridibundus</i>	Racek chechtavý		vodní
<i>Columba livia f. domestica</i>	Holub domácí		urbánní
<i>Columba palumbus</i>	Holub hřivnáč		lesní
<i>Streptopelia decaocto</i>	Hrdlička zahradní		urbánní
<i>Streptopelia turtur</i>	Hrdlička divoká		lesní
<i>Bubo bubo</i>	Výr velký	1	O lesní
<i>Strix aluco</i>	Puštík obecný		lesní
<i>Asio otus</i>	Kalous ušatý		lesní
<i>Apus apus</i>	Rorýs obecný		urbánní
<i>Alcedo atthis</i>	Ledňáček říční	1	SO vodní
<i>Picus canus</i>	Žluna šedá	1	lesní
<i>Picus viridis</i>	Žluna zelená		lesní
<i>Dryocopus martius</i>	Datel černý	1	lesní
<i>Dendrocopos major</i>	Strakapoud velký		lesní
<i>Dendrocopos minor</i>	Strakapoud malý		lesní
<i>Jynx torquilla</i>	Krutihlav obecný		lesní
<i>Riparia riparia</i>	Břehule říční		O polní
<i>Hirundo rustica</i>	Vlaštovka obecná		O urbánní
<i>Delichon urbica</i>	Jiříčka obecná		urbánní
<i>Motacilla cinerea</i>	Konipas horský		vodní
<i>Motacilla alba</i>	Konipas bílý		urbánní
<i>Troglodytes troglodytes</i>	Střízlík obecný		lesní
<i>Prunella modularis</i>	Pěvuška modrá		lesní

Druh	Bird Dir	Z 114	Habitat
<i>Erithacus rubecula</i>	Červenka obecná		lesní
<i>Luscinia megarhynchos</i>	Slavík obecný	O	lesní
<i>Phoenicurus ochruros</i>	Rehek domácí		urbánní
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Rehek zahradní		lesní
<i>Turdus merula</i>	Kos černý		lesní
<i>Turdus philomelos</i>	Drozd zpěvný		lesní
<i>Locustella naevia</i>	Cvrčilka zelená		vodní
<i>Locustella fluviatilis</i>	Cvrčilka říční		vodní
<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Rákosník proužkovaný		vodní
<i>Acrocephalus palustris</i>	Rákosník zpěvný		vodní
<i>Hippolais icterina</i>	Sedmíhlásek hajní		lesní
<i>Sylvia curruca</i>	Pěnice pokřovní		lesní
<i>Sylvia communis</i>	Pěnice hnědokřídla		polní
<i>Sylvia borin</i>	Pěnice slavíková		lesní
<i>Sylvia atricapilla</i>	Pěnice černohlavá		lesní
<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Budníček lesní		lesní
<i>Phylloscopus collybita</i>	Budníček menší		lesní
<i>Phylloscopus trochilus</i>	Budníček větší		lesní
<i>Regulus regulus</i>	Králíček obecný		lesní
<i>Regulus ignicapillus</i>	Králíček ohnivý		lesní
<i>Muscicapa striata</i>	Lejsek šedý	O	lesní
<i>Aegithalos caudatus</i>	Mlynařík dlouhoocasý		lesní
<i>Parus palustris</i>	Sýkora babka		lesní
<i>Parus montanus</i>	Sýkora lužní		lesní
<i>Parus cristatus</i>	Sýkora parukářka		lesní
<i>Parus ater</i>	Sýkora uhelníček		lesní
<i>Parus caeruleus</i>	Sýkora modřinka		lesní
<i>Parus major</i>	Sýkora koňadra		lesní
<i>Sitta europaea</i>	Brhlík lesní		lesní
<i>Certhia brachydactyla</i>	Šoupálek krátkoprstý		lesní
<i>Certhia familiaris</i>	Šoupálek dlouhoprstý		lesní
<i>Remiz pendulinus</i>	Moudivláček lužní		vodní
<i>Oriolus oriolus</i>	Žluva hajní	SO	lesní
<i>Lanius collurio</i>	Žuhýk obecný	1 O	lesní
<i>Garrulus glandarius</i>	Sojka obecná		lesní
<i>Pica pica</i>	Straka obecná		polní
<i>Corvus corax</i>	Krkavec velký	O	lesní
<i>Sturnus vulgaris</i>	Špaček obecný		lesní
<i>Passer domesticus</i>	Vrabec domácí		urbánní
<i>Passer montanus</i>	Vrabec polní		urbánní
<i>Fringilla coelebs</i>	Pěnkava obecná		lesní
<i>Serinus serinus</i>	Zvonohlík zahradní		lesní
<i>Carduelis chloris</i>	Zvonek zelený		polní
<i>Carduelis carduelis</i>	Stehlík obecný		polní
<i>Carduelis cannabina</i>	Konopka obecná		polní
<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	Dlask tlustozobý		lesní
<i>Emberiza citrinella</i>	Strnad obecný		polní

U dalších 83 druhů zjištěných v širším okolí Libčic nad Vltavou (mapovací kvadráty č. 5752 a 5852) v letech 2001–10 (ŠŤASTNÝ *et al.* 2006, 2021, MUSIL *in litt.*) již lze předpokládat každoroční pravidelný výskyt v lokalitě Libčické náplavky. Z těchto je 11 druhů (husice nilská, kachna divoká, polák chocholačka, slípka zelenonohá, kulík říční, ledňáček říční, konipas horský, cvrčilka zelená, cvrčilka říční, rákosník proužkovaný, rákosník zpěvný, moudivláček lužní) vázaných na vodní a mokřadní biotopy. U všech těchto druhů se jejich početnost v zájmové lokalitě pohybuje v rozmezí 0-5 hnízdicích párů. Nejedná se tedy o zásadní hnízdní lokalitu v rámci údolí Vltavy i širšího okolí Libčic nad Vltavou. Z uvedených druhů pouze ledňáček říční patří zvláště chráněné druhy (silně ohrožený druh). Tento druh však v současné době na lokalitě Libčické náplavky nenachází vhodné hnízdní prostředí a zaletuje sem pouze za potravou. Z hlediska druhů vázaných na mokřadní biotopy doporučuji zachování přirozeného břehu zátoky v severozápadním cípu náplavky a vytvoření litorální vegetace podél alespoň části odvodňovacího kanálku a tůň ve střední části náplavky.

Dále jsou na lokalitě zastoupeny druhy vázané na otevřenou krajinu (9 tzv. polních druhů) a druhy vázané na urbánní biotopy (9 druhů), které mohou využívat Libčickou náplavku jako vhodnou lokalitu pro sběr potravy, případně pro hnízdění. Z toho výčtu vyplývá, že na zájmové lokalitě a v nejbližším okolí převažují druhy vázané na lesní biotopy a rovněž využívající Libčickou náplavku jako lokalitu pro sběr potravy.

V zájmovém území bylo zjištěno **8 druhů** uvedených v Příloze 1 Směrnice Evropské rady o ptácích (**Birds Directive** 79/409/EEC), přijaté v dubnu 1979. Jedná se o druhy označované jako druhy vyžadující zvláštní ochranná opatření, týkající se jeho stanovišť, s cílem zajistit jeho přežití. Jsou to: krahujec obecný, jestřáb lesní, ledňáček říční, žluna šedá, datel černý, strakapoud prostřední a ťuhýk obecný. Kromě ledňáčka říčního a ťuhýka obecného jsou uvedené druhy vázány převážně na lesní biotopy.

Dále bylo v zájmovém území zjištěno 12 **druhů** chráněných podle zákona o **Ochraně přírody a krajiny** č. 114/1992 Sb., resp. zákona č. 218/2004 a jeho prováděcí vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb. V kategorii **ohrožený druh** jsou to jestřáb lesní, výr velký, břehule říční, vlaštovka obecná, slavík obecný, lejssek šedý, ťuhýk obecný a krkavec velký; v kategorii **silně ohrožený** druh krahujec obecný, ledňáček říční a žluva hajní a kategorii **kriticky ohrožený** druh je to morčák velký.

Žádný z těchto druhů není ve klíčové fázi svého životního cyklu vyloženě vázán na současnou ruderní vegetaci zájmové lokality a nelze u něj tedy předpokládat negativní dopad navrhovaného projektu Náplavka Libčice nad Vltavou. Naopak lze předpokládat, že realizace projektu umožní vznik nových hnízdních či potravních lokalit například pro slavíka obecného, lejska šedého, ťuhýka obecného nebo žluvu hajní.

Dále je zapotřebí zmínit, že na sledované lokalitě se vyskytuje pravidelně i v hnízdní době husice nilské, která byla zařazena na seznam invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Evropskou Unii (nařízení EU č.1143/2014).

3.3 Zimování vodních ptáků

Údaje o zimování vodních ptáků byly převzaty ze sčítání vodních ptáků ze zimních sezón (březen – listopad) 2003/04 až 2025/26 včetně výsledků lednového Mezinárodního sčítání vodních ptáků (1966-2026) na Vltavě v úseku Roztoky nad Vltavou – Kralupy nad Vltavou (říční úsek č. 34024) zahrnující i lokalitu náplavka v Libčicích nad Vltavou.

V lednu 1966–2026 byl uvedený říční úsek sčítán ve 44 hnízdních sezónách, přičemž bylo celkově zjištěno 23734 ex. 32 druhů vodních ptáků. Ve všech těchto sezónách byly zaznamenány pouze 2 druhy: kachna divoká a racek chechtavý. Ve více než 50 % zimních sezón byly zastíženy potápka malá, slípka zelenonohá, lyska černá, polák chocholačka, morčák velký a kormorán velký.

Nejpočetnějšími druhy byly racek chechtavý, kachna divoká, lyska černá, kormorán velký a morčák velký. Dlouhodobě rostoucí počty byly zaznamenány pouze u kormorána velkého, labutě velké, volavky popelavé a racka bělohlavého. Dlouhodobý pokles početnosti nebyl prokázán u žádného druhu.

V zájmovém území byly zjištěny 4 **zimující druhy** uvedené v Příloze 1 Směrnice Evropské rady o ptácích (**Birds Directive** 79/409/EEC), přijaté v dubnu 1979. Jedná se o druhy označované jako druhy vyžadující zvláštní ochranná opatření, týkající se jeho stanovišť, s cílem zajistit jeho přežití. Jsou to: morčák bílý orel mořský, volavka bílá a ledňáček říční. Tyto druhy se vyskytují v nízkých počtech a převážně na lokalitách mimo Libčickou náplavku.

3.3.1. Přehled druhů vodních ptáků zjištěných při lednovém Mezinárodním sčítání vodních ptáků na Vltavě v úseku Roztoky nad Vltavou – Kralupy nad Vltavou (říční úsek č. 34024 v letech 1996-2025. V tabulce je uveden počet zimních sezón, kdy byl daný druh zaznamenán, celkový počet zjištěných exemplářů a průměrný počet jedinců v sezóně, kdy byl daný druh zjištěn.

Druh		počet sezón	celkem ex.	průměrně ex.
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Potápka malá	40	514	12.85
<i>Podiceps cristatus</i>	Potápka roháč	5	6	1.20
<i>Phalacrocorax carbo</i>	Kormorán velký	30	4613	153.77
<i>Ardea cinerea</i>	Volavka popelavá	28	219	7.82
<i>Cygnus olor</i>	Labuť velká	20	180	8.18
<i>Anser albifrons</i>	Husa běločelá	1	1	1.00
<i>Anser anser</i>	Husa velká	5	15	3.00
<i>Alopochen aegyptiaca</i>	Husice nilská	6	221	3.67
<i>Cairina moschata</i>	Pižmovka velká	3	3	1.00
<i>Mareca penelope</i>	Hnízdač euroasijský	1	1	1.00
<i>Anas strepera</i>	Kopřivka obecná	2	2	1.00
<i>Anas crecca</i>	Čírka obecná	4	5	1.25
<i>Anas platyrhynchos</i>	Kachna divoká	44	10129	230.20
<i>Anas acuta</i>	Ostralka štíhlá	3	3	1.00
<i>Aythya ferina</i>	Polák velký	16	495	30.94
<i>Aythya fuligula</i>	Polák chocholačka	28	796	28.43
<i>Aythya marila</i>	Polák kaholka	1	3	3.00
<i>Bucephala clangula</i>	Hohol severní	15	205	13.67
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Orel mořský	1	1	1.00
<i>Mergellus albellus</i>	Morčák bílý	4	21	5.25
<i>Mergus serrator</i>	Morčák prostřední	1	1	1.00
<i>Mergus merganser</i>	Morčák velký	27	1392	51.56
<i>Anatinae spp.</i>	neurčitelná kachna	1	5	5.00
<i>Gallinula chloropus</i>	Slípka zelenonohá	36	779	21.64
<i>Fulica atra</i>	Lyska černá	39	5319	136.38
<i>Larus ridibundus</i>	Racek chechtavý	44	12439	282.70
<i>Larus canus</i>	Racek bouřní	9	46	5.110
<i>Larus argentatus</i>	Racek stříbřitý	1	1	1.00
<i>Larus cachinans</i>	Racek bělohlavý	9	176	19.55
<i>Alcedo atthis</i>	Lednáček říční	20	45	2.25
<i>Motacilla cinerea</i>	Konipas horský	2	2	1

Dále bylo v zájmovém území zjištěno **8 zimujících druhů** chráněných podle zákona o **Ochráně přírody a krajiny** č. 114/1992 Sb., resp. zákona č. 218/2004 a jeho prováděcí vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb. Z druhů zahrnutých v kategorii **ohrožený druh** jsou to potápka malá, potápka roháč, kormorán velký, kopřivka obecná a čírka obecná. Dále byly zjištěny **2 silně ohrožené** druhy (hohol severní a ledňáček říční) a **1 kriticky ohrožený** druh (morčák velký). Z těchto druhů se v celém úseku Vltavy (Roztoky nad Vltavou – Kralupy nad Vltavou) i v bezprostředním okolí Libčické náplavky vyskytují pravidelně pouze potápka malá, kormorán velký, morčák velký a ledňáček říční.

Z uvedených zvláště chráněných druhů ptáků vyskytujících se v době zimování pravidelně v okolí Libčické náplavky, jsou kormorán velký, morčák velký a ledňáček říční druhy výrazně přibývající v době zimování v celé České republice a pouze potápka malá je druhem ubývajícím v rámci celého území České republiky (www.waterbirdmonitoring.info). Žádný z uvedených druhů by však neměl výrazněji negativně ovlivněn plánovaným projektem Náplavka Libčice nad Vltavou. V důsledku zvýšené návštěvnosti, kterou lze na náplavce očekávat, je možno předpokládat přesun těchto druhů do jiných úseků Vltavy (např. poblíž NPR Větrušické rokle).

Celkově lze říční úsek Vltavy (IIWC lokalita č. 34024): Roztoky nad Vltavou – Kralupy nad Vltavou označit jako národně významný pro druhy, jejichž početnost na dané lokalitě dosahuje 1 a více % národní populace. Jedná se o následující druhy:

- husice nilská
- potápka malá
- kormorán velký
- slípka zelenonohá
- racek chechtavý
- ledňáček říční
- konipas horský

V roce 2023 zde bylo zjištěno 15 druhů vodních ptáků, což představuje kritérium druhové diverzity pro lokality označené jako Národně významné zimoviště vodních ptáků (blíže viz MUSIL *et al.* 2022, www.waterbirdmonitoring.info). .

Zimní výskyt jednotlivých druhů vodních ptáků na Vltavě v okolí Libčic nad Vltavou zahrnuje především období od listopadu do března. Některé druhy se mohou jako nehnízdící vyskytovat celoročně (například kormorán velký, volavka popelavá, racek chechtavý – viz výše). Některé druhy mohou v lokalitě v malých počtech i hnízdit (např. kachna divoká, polák chocholačka, slípka zelenonohá, ledňáček říční – viz výše). Počty většiny jednotlivých druhů pak každoročně vrcholí v lednu. Období s relativně vysokými počty pak může zahrnovat i listopad a prosinec (potápka malá, volavka popelavá, kachna divoká, slípka zelenonohá) nebo únor (kormorán velký, hohol severní, morčák velký, lyska černá a racek chechtavý).

3.4. Zajímavé druhy ostatních skupin obratlovců

Zpracování výskytu dalších druhů obratlovců bylo silně limitováno vzhledem k ročnímu období zadání a zpracování biologického zhodnocení (říjen až prosinec 2010). Přesto se podařilo shromáždit údaje o výskytu některých druhů vyskytujících se na lokalitě, případně v jejím nejbližším okolí. Pozornost byla věnována především zvláště chráněným druhům podle zákona o Ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb., resp. zákona č. 218/2004 a jeho prováděcí vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb.

třída	druh		ochranný statut
savci	jezek západní	<i>Erinaceus europaeus</i>	ohrožený
	ondatra pižmová	<i>Ondatra zibethicus</i>	
	kuna skalní	<i>Martens foina</i>	
plazi	užovka obojková	<i>Natrix natrix</i>	ohrožený
	užovka podplamatá	<i>Natrix tessalata</i>	kriticky ohrožená
	užovka hladká	<i>Coronella austriaca</i>	kriticky ohrožená
obojživelníci	ropucha obecná	<i>Bufo bufo</i>	ohrožený
	skokan skřehotavý	<i>Rana ridibunda</i>	kriticky ohrožená
	skokan zelený	<i>Rana esculenta</i>	silně ohrožená

Z uvedených druhů mohou být nejvíce dotčeny druhy obojživelníků a plazů vázané na pobřežní porosty (užovka obojková, užovka podplamatá, skokan skřehotavý a skokan zelený). Možná doporučení eliminace negativního dopadu tzv. „Náplavka Libčice nad Vltavou“ jsou uvedena v následujícím odstavci.

4. Souhrnné zhodnocení

Zájmové území Libčická náplavka má v současné době ruderní charakter. V širším okolí byl zaznamenán poměrně vysoký počet druhů v hnízdním období i v období zimování. Mezi těmito druhy jsou druhy chráněné na základě naší i evropské legislativy (viz výše). Jedná se však o druhy vyskytující se i na jiných lokalitách v širším okolí Libčic nad Vltavou, které by neměly být negativně ovlivněny plánovaným projektem Náplavka Libčice nad Vltavou.

Z hlediska jednotlivých druhů lze doporučit následující opatření:

- zachování přirozeného břehu zátoky v severozápadním cípu náplavky.
- vytvoření litorální vegetace podél alespoň části odvodňovacího kanálku ve střední části náplavky.
- provést plánovanou výsadbu zeleně s použitím původních druhů dřevin.
- použití jiného než asfaltového povrchu plánované cyklostezky (např. penetrační makadam, beton), který sníží riziko úhynů o plazů a obojživelníků v důsledku provozu cyklostezky (viz Valašské Klobouky 2021).

Při realizaci výše uvedených opatření lze předpokládat, že žádný z druhů živočichů, včetně zvláště chráněných druhů, trvale či přechodně se vyskytujících na lokalitě Libčická náplavka nebo v jejím blízkém okolí by neměl být podstatně ovlivněn (tj. např. ohrožením určité klíčové fáze životního cyklu) předpokládaným projektem.

5. Použitá literatura

- HUDEC K., FLOUSEK J. & CHYTIL J. 1999: Přehled ptáků České republiky a ochrany norem k nim se vztahujícím. *Príloha zpráv ČSO 48: 1-16.*
- MUSIL P. & MUSILOVÁ Z. 2010. 45 let Mezinárodního sčítání vodních ptáků (IWC) v České republice. *Aythya 3: 2-17.*
- MUSIL P., MUSILOVÁ Z., ŠÍMOVÁ P., PROŠEK J., LANGER O., BARTÁK V., ZOUHAR J., ŠENKÝŘOVÁ A., NEUŽILOVÁ Š., HOMOLKOVÁ M., GAJDOŠOVÁ D., SEDLÁČEK O., KREJČÍ I., RYDVAL J. & ŠŤASTNÝ K. 2022. Metodika identifikace národně významných zimovišť vodních ptáků na základě výsledků jejich monitoringu: vliv klimatických změn a územní ochrany. *Fakulta životního prostředí ČZU v Praze.*
- ŠŤASTNÝ K., BEJČEK V., HUDEC K. 2006: Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice 2001/2003. *Aventium, Praha.*
- ŠŤASTNÝ K., BEJČEK V., MIKULÁŠ I. & TELENSKÝ T. 2021: Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice 2014-2017. *Aventinum, Praha.*
- Valašské Klobouky 2021: Veřejná vyhláška, stavební povolení: Cyklostezka Bečva-Vlára-Váh, úsek Sv. Štěpán. – Sidonie (st. Hranice ČR/SR). Městský úřad Valašské Klobouky.
- www. waterbirdmonitoring.info. Zimující vodní ptáci: Informace o mokřadních lokalitách a druzích v Česku, výsledky monitorovacího programu. *Downloaded: 12 března 2026.*

Náplavka Libčice nad Vltavou v lednu 2026 (pohled na severní cíp).

Náplavka Libčice nad Vltavou a přilehlý úsek Vltavy se zimujícími vodními ptáky v lednu 2026.

Náplavka Libčice nad Vltavou se zimujícími kormorány velkými a kachnami divokými v lednu 2026 (pohled na severní cíp).

Odvodňovací kanálek na Náplavce Libčice nad v dubnu 2026 (pohled k Vltavě).

Odvodňovací kanálek na Náplavce Libčice nad v dubnu 2026 (pohled k Libčicím n. Vlt.).